

Informasjon om virksomheten

Virksomhetens navn:	Eka Chemicals Rjukan AS	Rapportnummer:	2009.025.I.SFT
Postadresse:	Svaddeveien 119	Dato for inspeksjonen:	18.august 2009
Besøksadresse: Kommune:	3660 Rjukan Tinn	Organisasjonsnr.:	964102651
Telefon:	35 08 08 80	SFTs saksnr.:	408/2006-013
Bransjenr. (NACE-kode):	24.139 Produksjon av uorganiske kjemikalier ellers	Tillatelse datert: (evt) endringer:	12.06.2006
Virksomheten er: ☐ importør ☐ forhandler ☒ produsent ☐ bruker	☒ ISO-14001-sertifisert ☐ EMAS-registrert		

Informasjon om inspeksjonen

Kontaktperson fra virksomheten ved inspeksjonen: Turid Fjellstad	Fra Statens forurensningstilsyn (SFT): Per Morten Myhra
Bakgrunn for kontrollen: ☒ rutine ☐ særskilt oppfølging ☐ utrykning	
Følgende hovedtema ble kontrollert:	
☒ tillatelse	☐ vedlikehold
☐ internkontroll	☒ tankanlegg
☒ risikovurdering	☐ klassifisering, merking og emballering
☒ utslipp luft og/eller vann	☐ forbudte og strengt regulerte stoffer
☐ farlig avfall	☒ sikkerhetsdatablader
☐ støy	☒ substitusjon
☒ egenrapportering	☐ deklarerer til Produktregisteret
☐ storulykke	☐ annet:

Resultater fra inspeksjonen

Det ble avdekket to avvik og gitt to anmerkninger under inspeksjonen. Følgende avvik ble avdekket:

- Døgnutslippet av TOC til vann blir ikke bestemt med korrekt midlingstid.
- Virksomheten har ikke angitt og kommentert usikkerheten i utslippsdataene som årlig rapporteres til SFT.

Følgende anmerkninger ble gitt:

- Vannprøvene som tas ut for analyse mhp. TOC blir ikke håndtert i henhold til anbefalinger i veiledningsstandard.
- Kaliluttank 3013 står på en plattning av betong som mangler oppsamlingskant som sperre mot lekkasjer til omgivelsene.

Avvikene og anmerkningene er nærmere beskrevet fra side 2 i denne rapporten. Rapporten er å anse som endelig dersom vi ikke får tilbakemelding om faktiske feil innen to uker etter at rapporten er mottatt.

Dato	inspektør	Statens forurensningstilsyn	seksjonsjef
------	-----------	-----------------------------	-------------

Definisjoner

Avvik: Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: Et forhold som tilsynsetatene mener det er nødvendig å påpeke, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik. Virksomhetens manglende etterlevelse av egne regler som er strengere enn lovkravene, vil fra tilsynsetatenes side ikke betraktes som et avvik, men kan omtales som en anmerkning.

Oppfølging etter inspeksjonen

Virksomheten plikter snarest å rette opp avvikene som er beskrevet i denne rapporten. SFT ber om skriftlig bekreftelse på at avvikene er rettet innen 1. november 2009. Dersom virksomheten mener at det ikke lar seg gjøre å rette opp avvikene innen denne fristen, skal det redegjøres for årsaken og fremlegges en tidfestet handlingsplan for det videre arbeidet.

Gebyr for virksomhet med tillatelse

Virksomheten er plassert i risikoklasse 3, jf. forurensningsforskriften § 39-6 om gebyr for kontroll av inntil en dags varighet. Dette innebærer at virksomheten skal betale kr 11.100,- i gebyr for den gjennomførte inspeksjonen. Faktura med innbetalingsblankett ettersendes.

Offentlighet i forvaltningen

Inspeksjonsrapporten vil være tilgjengelig for offentligheten på www.sft.no, jf. offentlighetsloven. Rapporten sendes også til Fylkesmannens miljøvernavdeling i Telemark og til Tinn kommune.

Avvik

Avvik 1:

Døgnutslippet av TOC til vann blir ikke bestemt med korrekt midlingstid.

Avvik fra: Utslippstillatelsen av 12. juni 2006 punkt 2.2 "Overholdelse av grenseverdier og punkt 3.1 "Utslippsbegrensninger"

Kommentarer:

Tidligere hadde utslippskontrollen til vann mht. TOC basis i kontinuerlig måling av TOC-innholdet i avløpsvannet med analysator. Da analysatoren gikk i stykker søkte virksomheten om fritak fra bruk av denne. Virksomheten mente å ha tilstrekkelige andre systemer som sikret overvåking og overholdelse av utslippsgrensene. Forenklet kontrollopplegg er akseptert av SFT, men SFT presiserte at det er bedriftens ansvar å sørge for at utslippsgrensene overholdes og at målinger og beregninger utføres slik at de blir representative for

virksomhetens faktiske utslipp. I tillatelsens punkt 2.2 "Overholdelse av grenseverdier" står det at alle grenseverdier skal overholdes innenfor de fastsatte midlingstider. Med det overvåkings- og kontrollopplegg som virksomheten har innført blir utslippsbegrensningen for TOC på døgnbasis ikke kontrollert. Med virksomhetens kontrollopplegg blir kun ukeutslippet, alternativt det midlere døgnutslippet på ukebasis kontrollert. Hver døgnprøve må analyseres mht. TOC dersom utslippet på døgnbasis skal kontrolleres.

Den miljømessige konsekvensen ved overgang fra midlingstid på døgnbasis til midlere døgnutslipp på ukebasis er liten. Virksomheten må søke om endring av midlingstid.

Avvik 2

Eka Chemicals Rjukan AS har ikke angitt og kommentert usikkerheten i utslippsdataene som årlig rapporteres til SFT.

Avvik fra: Utslippstillatelsen av 12. juni 2006 punkt 11.2 "Rapportering til SFT".

Kommentarer:

I punkt 11.2 i utslippstillatelsen står det at virksomheten i forbindelse med den årlige rapporteringen av utslippsdata skal angi og kommentere usikkerheten i det oversendte datamaterialet.

Anmerkninger

Anmerking 1:

Vannprøvene som tas ut for analyse mhp. TOC blir ikke håndtert i henhold til anbefalinger i veiledningsstandard.

Kommentarer:

Utslippskontrollen til vann har basis i vannprøver tatt ut med tidsstyrt prøvetaker. Så lenge pumpa som overfører ferdig nøytralisert avløpsvann til kommunalt avløpsnett går, blir det tatt ut delprøver fra vannstrømmen med en fast tidsfrekvens. Når pumpa stopper opphører prøvetakingen. Delprøvene blir samlet til døgnprøver på en glassbeholder. Beholderen står i kjøleskap for å hindre avdamping av flyktige forbindelser. Døgnprøver blir samlet inn hver dag. Fra døgnprøvene blir det ved ukeslutt laget ukeblandprøver som sendes til akkreditert laboratorium for analyse mhp. TOC. Virksomheten håndterer ukeblandprøvene i henhold til retningslinjer gitt av laboratoriet.

Ifølge NS-EN ISO 5667-3 "Vannundersøkelse, prøvetaking, del 3: Veiledning i konservering og behandling av prøver" skal vannprøver for analyse mhp. TOC oppbevares på flasker av glass, polyetylen, polytetrafluoretylen eller alternativt PVC. Prøvene skal konserveres til pH 1-2 med H₂SO₄ og holdes avkjølt mellom 1-5 °C. Vannprøvene kan alternativt konserveres med H₃PO₄ til pH 1-2. Prøvene anbefales videre analysert mht. TOC innen 7 døgn. Hvis flyktige organiske forbindelser er til stede anbefales analyse gjennomført innen 8 timer. Eka Chemicals Rjukan AS bør kontakte analyselaboratoriet for å avklare om avviket fra standardens anbefalinger mht. håndtering og konservering av vannprøvene har konsekvenser for analyseresultatet.

Anmerkning 2:

Kaliluttank 3013 står på en platting av betong som mangler oppsamlingskant som sperre mot lekkasjer til omgivelsene.

Kommentarer:

Eka Chemicals Rjukan AS har gjennomført en miljørisikoanalyse av sin virksomhet. Potensielle kilder til akutt forurensning til vann, luft og grunn har blitt kartlagt. Kaliluttank 3013, 50 m³, har vært omfattet av miljørisikoanalysen. Risikoreduserende tiltak for å hindre akutt forurensning fra tanken har blitt utsatt pga. gjennomføring av andre miljørisikoreduserende tiltak og fordi tanken sjelden inneholder store mengder lut.

Kommentarer/andre forhold:**Håndtering av TOC- og Al₂O₃-holdig katalysatormasse**

På industriområdet til Eka Chemicals Rjukan AS ligger det for tiden lagret ca. 100 tonn TOC- og Al₂O₃-holdig katalysatormasse i storsekk. Tidligere ble katalysatormassen eksportert til Sverige og/eller sendt til SMA Mineral Magnesia AS på Herøya i Porsgrunn for avbrenning av TOC-innholdet og gjenbruk av Al₂O₃-innholdet i stålverksproduksjon. SMA Mineral Magnesia AS tar for tiden ikke imot brukt katalysatormasse. Planen nå er å sende katalysatormassen til Norcem i Brevik for avbrenning av TOC-innholdet og utnyttelse av Al₂O₃-innholdet i produksjonen av sement.

Beredskapsøvelse

Virksomheten har gjennomført en beredskapsøvelse den 28-29 mai 2009. Øvelsen var rettet mot aksjon og handling i kontrollrom ved akutt hendelse/ulykke, varslingsrutiner, håndtering av skadet personell samt trening av redningsstab og innsatsledere i beredskapssituasjoner. Virksomheten har utarbeidet en 3-års plan for beredskapsøvelser for perioden 2009-2011.

Beregning av det diffuse TOC-utslipp til luft

Det diffuse TOC-utslippet til luft blir beregnet på månedsbasis ved hjelp av massebalanse mht. karbon (C). Mengde C i brukt Al₂O₃, i produsert mengde råperoksid, i prosessavløpsvann og i avgass til luft fra kullfilterne knyttet til oksidprosessen trekkes fra inngående forbrukt mengde C i produksjonen. Karbonkildene inn i prosessen består av fire kildestrømmer (Shellsol, tri-etyl fosfat, tetra-butyl urea og 2-etyl-antakinon).

Samsvar mellom opplysninger på merkeetiketter, i datablad og rapportert til Produktregisteret

SFT har erfart at det kan være uoverensstemmelse mellom de opplysningene som står på kjemikaliers/stoffers merkeetiketter, i de tilhørende datablad og rapportert til Produktregisteret. Uoverensstemmelsene er som oftest knyttet til faremerkesymbol samt risiko- og sikkerhetssetninger. Stikkontroll kan være hensiktsmessig å gjennomføre.